

[Undervisningsministeren.]

sporet Seminarium. Endnu bedre vilde det være, hvis man kun gik til Dobbeltseminarier eller endogsaa indrettede et tresporet. Imidlertid har vi ment, at vi maatte beholde et Landseminarium. Det vilde vist blive modtaget med Uvillie, hvis vi ikke beholdt et Seminarium ude paa Landet med en Øvelsesskole udelukkende under landbomæssige Forhold.

Lovforslaget gaar derfor ud paa, at de nuværende 7 enkeltsporede Statsseminarier omdannes, koncentrerer, til 3 Dobbeltseminarier og 1 Enkeltseminarium. Saa kommer Spørgsmaalet: Naar man nu skal nedlægge 4 bestaaende Seminarier, hvilke skal man da nedlægge? — selvfølgelig et vanskeligt Spørgsmaal, der naturligvis ogsaa — det er uundgaeligt — vil give Anledning til megen lokal Strid. Vi har ikke villet gaa med til at nedlægge noget af de sønderjydske Statsseminarier; vi har jo de to i Haderslev og Tønder med særdeles gode Bygninger, Bygninger, der er overtaget fra den tyske Tid; og hvad man end vil mene om det daværende Tyskland, deres Læreruddannelse, deres Seminarier o. s. v. indrettede de godt. Vi har gode Bygninger staaende i begge disse Byer, og ogsaa af andre Grunde mener vi, at det vilde være urigtigt at nedlægge noget bestaaende Statsseminarium i Sønderjylland. Saa har vi tilbage paa den ene Side Nørrejylland og paa den anden Side Øerne. Vi har da ment, at naar vi indrettede et Dobbeltseminarium for Øerne og et Enkeltseminarium, et Landsbyseminarium for Jylland, vilde vi naa til det bedst mulige, selv om der naturligvis vil blive adskillig lokal Kritik deraf — jeg skal om et Øjeblik komme dertil.

De 7 Statsseminarier, vi har, er, for at begynde herinde fra: Jonstrup paa Sjælland, ikke saa langt fra København, Skaarup paa det sydøstlige Fyn, Ranum i det nordlige Jylland, oppe ved Limfjorden, Jelling nede mellem Vejle og Herning, Ribe, et Kvinde-seminarium, og saa de to sønderjydske i Haderslev og Tønder. Lovforslaget gaar nu ud paa, at Haderslev og Tønder Seminarier udvikles til Dobbeltseminarier, og at der for Øerne indrettes et Dobbeltseminarium i Stedet for de to Enkeltseminarier, vi nu har. Vi har ment, at det burde ligge saa centralt som muligt, helst ved en Hovedtrafiklinie. Helst burde det ligge, mener vi, i en mindre By eller en dog ikke alt for stor By, saaledes at der paa den ene Side kunde blive tilstrækkeligt og godt Børnemateriale til Øvelsesskolen, der jo bliver større, naar vi faar Dobbeltseminarium, og paa den anden Side kunde blive Adgang til at holde Øvelsesskole

med ikke for langt borte liggende Landsby-skoler med ren Landsbyskoleordning. Tillige maa det helst være en By, der ikke i Forvejen har en Statsinstitution, saa det vil være rimeligt at lægge denne nye Statsinstitution der, og endelig maa der helst være et Gymnasium, altsaa et kommunalt Gymnasium, fordi det vil være en Fordel fra dette at kunne faa Timelærere — nu skal vi jo bl. a. have Sprogundervisning, for eet Sprogs Vedkommende obligatorisk, paa vore Seminarier. Saadan omtrent midt imellem Jonstrup og Skaarup ligger Slagelse. Den har ingen Statsinstitution, den ligger ved en Hovedtrafiklinie, den har kommunalt Gymnasium, den er af passende Størrelse til, at man baade kan faa en god Øvelsesskole med Børn under en købstadmæssig Skoleordning, og til, at man kan holde Øvelsesundervisning i nærliggende Landsbyskoler med ren Landsbyskoleordning.

Noget vanskeligere har Spørgsmaalet formet sig for Jyllands Vedkommende. Vi har der Jelling og Ranum Seminarier, det ene i den mere nordlige Del af Nørrejylland og det andet i den mere sydlige Del af Nørrejylland. Vi vil gerne, om det havde været økonomisk forsvarligt, have søgt efter og havde ogsaa nok fundet en By i det nordlige Jylland, hvor man kunde lægge et saadant Seminarium, men det vilde skade Lovforslagets Hovedformaal: den væsentlige Beparelse. Derfor har vi valgt at opretholde Seminariet i Jelling. Bygningerne i Ranum er meget daarlige, Jelling Bygningerne er heller ikke ideale, men dog betydeligt bedre. Det nedsatte sagkyndige Tremandsudvalg har stillet de 7 Bygninger op i Orden efter deres Godhed og har stillet Haderslev øverst, Tønder som Nr. 2, Jelling som Nr. 3, derefter Ranum og Skaarup — de staar omtrent ens, temmelig daarligt begge to —, saa kommer Ribe som Nr. 6 og allernederst Jonstrup.

Vort Valg er da faldet paa Jelling. Det har jo ogsaa en særlig historisk Interesse, det ligger i en meget smuk Egn, Trafikvanskelighederne er heller ikke saa svære i vore Dage, at man ikke, naar det ellers er ønskeligt, kan se noget bort derfra.

Forslaget gaar altsaa ud paa, at med Udgangen af Undervisningsaaret 1931—32 nedlægges Statsseminarierne i Jonstrup, Skaarup, Ribe og Ranum. Fra Begyndelsen af Undervisningsaaret 1932—33 oprettes der Parallelklasser ved Statsseminarierne i Haderslev og Tønder, der derefter begge drives som Dobbeltseminarier, fælles for mandlige og kvindelige Seminarister. Statsseminariet i Jelling opretholdes som Enkeltseminarium alene for mandlige